

Internationale vrouwendag en Defensie

Internationale vrouwendag

Over de hele wereld wordt op 8 maart internationale vrouwendag gevierd. Dit is de dag waarop vrouwenrechten wereldwijd aandacht krijgen. Tevens wordt er aandacht gevraagd voor situaties waarin vrouwen nog achtergesteld worden. Internationale vrouwendag is het gevolg van ruim een eeuw vrouwenemancipatie.

Op 8 maart 1908 vond in New York de eerste vrouwenstaking plaats. De textielarbeiders protesteerden tegen hun slechte arbeidsomstandigheden. Enkele jaren later, op 8 maart 1917 kwamen ook de textielarbeiders in Sint-Petersburg massaal in opstand tegen de verschrikking van de oorlog en het voedseltekort. Hun stakingen en demonstraties werden later het symbool voor de strijd voor gelijkwaardigheid van vrouwen en mannen.

In België wordt er, in tegenstelling tot de Vlaamse Vrouwendag op 11 november, niet in een bepaalde stad gevierd. De initiatieven zijn divers en vaak provinciaal of lokaal.

Een strijd die al wat vruchten heeft afgeworpen, maar die nog lang niet gestreden is. Meer dan een eeuw na de protesten van de textielarbeiders staan we dus stil bij discriminaties waarmee vrouwen nog steeds te maken krijgen. In het begin was de verbetering van vrouwenrechten, vooral het kiesrecht, het doel. Tegenwoordig wordt vrouwendag vaak georganiseerd rond een speciaal thema zoals **"tegen geweld" of "gelijke behandeling"**. De internationale vrouwendag stond en staat voor het gevoel van solidariteit en strijdbaarheid van vrouwen overal ter wereld.

Vrouwen en Defensie

Dit gaat niet enkel over de vrouwelijke militairen die zich engageren binnen Defensie. Maar dit gaat eveneens over alle vrouwelijke partners van militairen bij Defensie. Ook zij ondervinden de problemen die de job van militair met zich mee brengt.

ACV Defensie roept dan ook de overheid dringend op om werk te maken van een **"Strategisch Plan voor het personeel"** waarbij gewerkt wordt aan een leefbare en attractieve defensie.

Op deze internationale vrouwendag laten we dan vanzelfsprekend ook het woord aan enkel vrouwelijke militairen alsook aan een echtgenote van een militair.

Vrouwelijke militairen aan het woord

Beste,

Mijn naam is Jenifer en ben tewerkgesteld als militaire tandarts-assistente binnen Defensie. Hieronder geef ik u mijn bevindingen over het militair milieu als alleenstaande moeder, in co-ouderschap, weer. Ik vind dat ik niet mag klagen

De **Positieve punten** blinken voor mij hier dan ook uit:

- Doordat ik op een dienst ben tewerkgesteld en niet in een peloton, kunnen onderlinge afspraken met mijn collega's, de werkregeling soepeler maken.
- De mogelijkheid die men mij biedt binnen Defensie om op flexibele uren te werken, zorgt ervoor dat ik geen problemen heb om mijn kind van school af te halen.
- Mijn job laat tevens toe om op vrij korte termijn verlof te bekomen, zodanig dat ik thuis kan zijn als mijn kind ziek is.
- Defensie zorgt voor de nodige faciliteiten zoals een crèche waar ik mijn kind kan afzetten.
- Ik ben ook blij dat Defensie tijdens een zending van meerdere maanden, in de mate van het mogelijke, zorgt dat er middelen worden aangeboden om het contact met het thuisfront te onderhouden.

Toch ervaar ik persoonlijk ook enkele **Negatieve punten**:

- Informatie over oefeningen of opdrachten worden vrij laat meegedeeld. Dit maakt het voor mij moeilijk om de situatie van mijn kind te regelen in het co-ouderschap.
- Ik heb niet zomaar iemand achter de hand voor opvang voor mijn dochter. Laat staan dat ik, als alleenstaande, betalend opvang kan regelen. Op financieel vlak is dit onmogelijk. Hier verwacht de eenheid nogal het onmogelijke van mij.

Groeten

Jenifer

Verpleegbare diensten

Hoe ervaar ik als vrouw het leven als militair.

Ik ben tewerk gesteld in een operationeel logistiek bataljon, dus bij ons moet je zorgen dat je operationeel inzetbaar bent.

Bij ons is altijd redelijk goed op voorhand bekend welke oefeningen en opdrachten er gepland zijn voor het komende jaar.

Dit wil zeggen dat ik jaarlijks mijn fysieke testen en gevechtstesten moet afleggen.

De fysieke testen zijn zowel leeftijds- als geslachtsgebonden, dus ik heb niet het gevoel dat wij ons hier harder moeten bewijzen.

Mijn partner is ook militair, die heeft ook een operationele functie, maar zijn jaarprogramma is veel veranderlijker dan dit bij ons in de eenheid.

Het gebeurt vaak dat hij pas een dag of 2/3 op voorhand weet dat hij op oefening moet vertrekken, waardoor mijn planning ook helemaal in het water valt.

Wanneer mijn partner weg moet, moeten wij ook altijd op derden rekenen om de kleinste van de drie kinderen naar de crèche te brengen.

Soms kan het gebeuren dat ik net in zo'n week ook iets op mijn agenda heb staan voor het werk, en dan moet ik fameus puzzelen om ervoor te zorgen dat alles geregeld geraakt.

De twee oudsten zijn in de week bij hun papa, dus daar moet ik tijdens de week geen rekening mee houden. Natuurlijk als er in het weekend iets is van het werk waar ik verplicht aan moet deelnemen, dan heb ik een probleem.

Dit komt gelukkig zelden of nooit voor, want in onze eenheid houden ze redelijk veel rekening met de mensen hun thuissituatie.

Al bij al, krijg ik alles wel goed geregeld, maar ik vrees dat als ik in een andere eenheid zou zitten, dat dit niet het geval zou zijn.

openbare diensten

Echtgenote van een militair aan het woord

Mijn liefde van mijn leven = Mijn militair = Mijn occasionele gast in ons gezin

15 jaar gelden ben ik verliefd geworden op mijn militair,

Defensie was voor mij als partner van mijn militair gelijk aan een sterke structuur met een redelijke voorspelbaarheid maar wel met lange afwezigheden. Kleine oefeningen, wachten, langdurige oefeningen, buitenlandse opdrachten, parades en versterkingen waren steeds op een redelijke termijn bekend. Het was niet steeds gemakkelijk om alle afwezigheden van mijn militair op te vangen. Maar omdat ikzelf voor een geregelde job heb gekozen als tegengewicht van de flexibele job van mijn militair, waarbij ik zelden onverwacht langer moet werken, of tijdens de avond/nachturen van huis weg ben zorgde dat ervoor dat onze huwelijk en ons gezin een kans kregen. De steun van vrienden en familie, de opvang van de school en de flexibiliteit van hen allen zorgden ervoor dat deze gekregen kans kon uitgroeien tot een sterk en standvastig gezin. Ik besef dat als mijn job maar een beetje onregelmatiger was of de hulplijnen niet zo flexibel als ze nu wel zijn dan zouden we als gezin nu niet zo stevig staan. We hebben ook het geluk dat we als een van de weinige militaire gezinnen de luxe hebben dat mijn militair niet heel ver van huis werkt waardoor ons gezin niet extra belast wordt met afwezigheden en vermoeidheid door lange reistijden van en naar het werk, want ook dit zou enkel maar ons basis ondermijnen.

Sinds OVG bestaat is Defensie voor mij als partner van mijn militair gelijk aan onvoorspelbaarheid en zorgen troef. Geen structuur, geen regelmaat, afspraken moeten verzet worden, eenzame familiefeestjes worden de norm, want mijn militair is weer onverwacht niet thuis. Als gezin met kinderen hebben wij ons volledige leven moeten aanpassen aan de grillen en onvoorspelbaarheid van het huidige Defensie. Om te overleven als gezin en een stevige basis te kunnen blijven vormen voor onze kinderen heb ik moeten beseffen dat de enige overlevingstactiek voor ons gezin eruit bestond om mijn militair nergens meer in te betrekken. Geen afspraken meer maken bij diensten die hij zou moeten nakomen. Ik moest ze te vaak afzeggen of verplaatsen met de nodige irritatie en frustraties in ons gezin maar ook de verharding en onbegrip van de diensten waarbij ik mijn afspraken (weeral) op het laatste moment moest verzetten. Als gezin zijn wij een leven beginnen leiden waarin mijn militair, die toch hoofd van het gezin was, deze plaats niet meer kon opnemen en deze rol steeds maar moeilijker terug kreeg in de periodes dat hij wel thuis was. De familie-agenda was gevuld en hij kon niet anders dan meegaan op het ritme dat ik en de kinderen gevonden hadden tijdens zijn afwezigheden. De rol van familiehoofd was niet langer van hem, zijn nieuwe rol was enkel nog de gast in ons gezin. Kom binnen en leef ons leven, vertrek daarna zoals je gekomen bent en we zien je ooit wel eens terug als God je heeft bewaard, onthoud vooral dat we je altijd graag zullen blijven zien.

Ik denk dat Defensie op een gegeven moment heeft ingezien dat OVG in combinatie met de normale langdurige oefeningen, permanentierollen, wachten en dergelijke een tikkende tijdbom was voor vele gezinnen en loopbaancontracten bij Defensie. Want plots mocht mijn militair tijdens een OVGperiode in het weekend wel naar huis komen. Mijn militair, vader van mijn kleine kindjes die na 6 a 7 dagen thuis komt voor 24 tot 36uur, Zalig voor mijn militair, superleuk voor mijn kinderen, het verwarmde mijn hart als echtgenote.....totdat hij weer vertrok. Weer dat afscheid nemen, weer de ontoestembare tranen, en het gemis van de kinderen.....en waarom? Voor 1,5d de aanwezigheid van mijn militair, hun papa en onze god in huis. Als moeder heb ik uit bescherming voor mijn kinderen aan mijn militair moeten vragen of hij alsjeblieft aan zijn baas kon vragen om hem geen weekendje OVG-verlof meer te gunnen. Het brak mijn hart en het deed hem veel pijn maar het was een vergiftigd geschenk. Voor ons gezin woog de korte leuke periode niet op tegen het dagenlange verdriet van de kinderen en mijn misplaatse boosheid op hem omdat hij me weeral met het verdriet van de kinderen moest achterlaten. Ik heb ingezien dat hem geen schuld treft, hij doet wat zijn baas hem opdraagt net zoals ik dat ook doe als mijn baas mij iets opdraagt. Maar door dit besef drogen de tranen van mijn kindjes niet op.

Als vrouw en partner heb ik gemerkt dat ik best alleen maar afspraken kan maken voor officiële zaken en voor de leuke activiteiten als deze in mijn kalender passen. Veel frustratie, ruzies en verdriet worden zo voorkomen want het is niet meer belangrijk of mijn militair wel of niet thuis is., het speelt geen rol dat de periodes weeral zijn aangepast. Is mijn militair wel thuis? Leuk dan wordt ik ontlast in mijn verantwoordelijkheid om onze gezamenlijke taken als ouders te dragen. Is hij niet thuis? Dan is het ook in orde want ik kan de afspraak nakomen omdat ik ons leven heb gereorganiseerd en hij daar geen leidende rol meer in speelt. Hij is de gast in ons gezin, Altijd heel hartelijk welkom geheten, met tekeningen en cadeautjes en tranen van geluk, welkom om samen met ons, ons ritme te varen,

Maar niet instaat om dat ritme te bepalen, niet in staat om andere beslissingen te nemen, niet meer aanvaard als gezinshoofd of als autoriteit als vader. Nieuwe veranderingen en verschuivingen in zijn werkschema worden gelaten aanvaard in ons gezin. De kinderen zien hem niet meer als de stevige basis waarop zij altijd konden bouwen want daarvoor is hij te weinig thuis. Hij is onze gast, die komt en gaat zoals Defensie dat beslist.

Een leven met onze kinderen, gestructureerd volgens mijn kalender is een leven dat ik alleen dragen kan. Defensie slaagt er niet in om mijn militair op tijd en stond thuis te krijgen. Eigenlijk is het leven soms gemakkelijker zonder mijn militair..... Een zeer gevaarlijke gedachtegang die ervoor kan zorgen dat Defensie niet alleen mijn gezin ontregelt maar ook mijn gezin zou kunnen kapot krijgen.

Gelukkig is mijn occasionele gast = mijn militair = mijn liefde van mijn leven.

ACV

openbare diensten

Een toekomstige, leefbare en attractieve Defensie

ACV Defensie strijd al jaren om een modern, eerlijk en correct statuut te bekomen voor al het personeel van Defensie.

Op 11 februari 2015 gaf ACV Defensie een toelichting in de Kamercommissie voor de Landsverdediging over de toekomst van Defensie.

In september 2016 kaartten we de problematiek aan in verband met de inzetbaarheid, de belasting en de verloning van de militairen. In onze brochure werden drie problemen aan de kaak gesteld:

1. Prestatiegrenzen vastleggen

ACV Defensie merkt hier op dat er sinds 2000 een wettelijk kader bestaat voor de openbare sector die de organisatie van de arbeidstijd, de rusttijden en de nachtarbeid regelt. Dit wettelijk kader is niet van toepassing op de militairen maar voorziet wel dat Defensie voor de militairen een eigen koninklijk besluit ontwikkelt die een gelijkwaardig beschermingsniveau biedt als dat wat voorzien is voor de andere ambtenaren in de openbare sector. ACV Defensie is dan ook zwaar ontgoocheld dat Defensie nog geen uitvoering heeft gegeven aan deze wet.

2. Verloningsbeleid in tijd en in geld

De forfaitaire berekening in tijd en in geld maken dat militairen goedkope arbeidskrachten worden die daarenboven ook nog eens verplicht worden om zonder protest de opgelegde taken uit te voeren. De regering heeft hiervan gretig gebruik gemaakt om militairen voor allerlei taken in te zetten.

Het wordt dringend tijd dat militairen een eerlijke verloning krijgen op basis van uitgevoerde prestaties bij Defensie. Hierbij moet elk uur in rekening worden gebracht en vergoed worden hetzij in tijd, hetzij financieel.

3. Belastende werkorganisatie

Een gemiddelde militair presteert systematisch veel meer dan de voorziene jaarnorm. Onafhankelijk van de plaats van tewerkstelling of de functie kan Defensie elke militair ten allen tijde oproepen en inzetten. De zeer hoge werkbelasting, de permanente beschikbaarheid, de **mogelijke verplichte inzet, ... maken eveneens van het militair beroep een zwaar beroep.**

Op 27 januari 2017 brengt ACV Defensie op vraag van het Kabinet van Pensioenen hun **memorandum "Pensioenleeftijd militairen – zware beroepen" uit waarbij we** een duidelijk standpunt innemen. De militaire bijdrage aan de maatschappelijke evolutie van de pensioen moet evenredig zijn aan de bijdrage die andere burgers van dit land bijdragen, zijnde maximum twee jaar. Dit houdt in dat de som van de maatregelen genomen door Pensioenen en door Defensie ervoor moeten zorgen dat een militair op de leeftijd van 58 jaar Defensie kan verlaten.

Op 7 december 2017 heeft ACV Defensie een onderhoud met de Minister van Defensie, Steven Vandeput met als thema "Toekomstige, leefbare & attractieve Defensie".

Opnieuw pleit ACV Defensie om de attractiviteit van het militair beroep te verhogen en het statutair evenwicht dat grondig geschonden werd door de pensioenmaatregelen te herstellen. Hiervoor stelt ACV Defensie aan de minister voor om concrete plannen te maken over de verloning, zijnde een marktconforme verloning die niet gebaseerd is op de effectieve prestatie en die niet forfaitair wordt behandeld. Maar ook het afbakenen van een maximum prestatiegrens per jaar zijn voor ons van levensbelang naast andere maatregelen die de work-life balance terug in evenwicht moeten brengen.

ACV Defensie doet de minister concrete voorstellen. Een versoepeling en een uitbreiding van de glijtijden behoort tot de mogelijkheden om werk en gezin beter op elkaar af te stemmen. Bovendien dient, indien mogelijk voor de job, ingegaan worden op de behoefte van de militair die gebruik wil maken van telewerk, thuiswerk en satellietwerken. Zelfs een vierdagen-werkweek behoort tot de mogelijkheden om de job attractiever te maken. Een vierdagenwerkweek is zowel voor de organisatie als voor de militair een win/win-situatie. De organisatie heeft **minder algemene kosten (verwarming, verlichting, ...)** en het individu spaart een dag aan transportkosten en transporttijd. Maar het allerbelangrijkste blijft een regionale spreiding van de eenheden en een diversiteit van functie in elke regio, want werken in eigen regio verhoogt aanzienlijk de attractiviteit van de job. Kan je niet werken in eigen regio dan kan een mobiliteitsbudget een deel van de lasten vergoeden. Maar andere mobiliteitsinitiatieven zoals bijvoorbeeld bedrijfsfietsen, laadpalen voor elektrische **fietsen, georganiseerd busvervoer, ... zijn ook te overwegen.**

Daarenboven moet flexibiliteit gecreëerd worden die tweezijdig werkt, dient men ten allen tijde te voorzien in een menswaardige werkomgeving en is het noodzakelijk om de werksfeer, het samenwerken tussen verschillende categorieën met het nodige respect voor elkaars ideeën, elkaars eigenheid en met het nodige vertrouwen in elkaar te bevorderen. Zoals je merkt hebben we hier al een deel van onze voorstellen aan de minister opgelijst.

Het is nu aan de minister om met concrete plannen af te komen om de job van militair opnieuw aantrekkelijk te maken voor elke militair (vrouw en man) en voor elk militair gezin.

ACV Defensie wil deze plannen dan ook vertaald zien in een volwaardige
"Strategisch visie voor het personeel"

Walter Van den Broeck
Secretaris